

Posudek vedoucího bakalářské práce
Horažďovický zámek v raném novověku
Michal Man

Autor bakalářské práce Michal Man projevuje dlouhodobě zájem o kastelologickou problematiku, a tak mu po dohodě s ním byla zadána práce na téma dějin a stavebního vývoje zámku v Horažďovicích coby jedna z částí projektu zpracování historie města v období raného novověku. Rozdělil ji na čtyři vyrovnané části, když první se zabývá dějinami zkoumaného objektu a jeho vrchnostenskými majiteli, druhá se věnuje vývoji zámku v českém prostředí, třetí stavebnímu vývoji samotného horažďovického zámku, zatímco čtvrtá jej komparuje s panským sídlem v Horšovském Týně.

Po úvodu, kde M. Man vysvětluje strukturu své práce a zmiňuje nejzásadnější zdroje, přechází v rámci první části k nástinu středověkých horažďovických dějin, kde vyzdvihuje význam Bavorů ze Strakonice a pánů z Hradce. Na konci středověku zdejší panství převzali Švihovští z Rýzmburka, konkrétně mocný velmož Půta, mj. budovatel horažďovického minoritského kláštera s rodovou hrobkou. Švihovští se pak na Horažďovicích udrželi po celé předbělohorské období, soumrak rodu i ztrátu panství přinesla až třicetiletá válka, kdy se držitelé města stali na následující zhruba jedno století Šternberkové. Po nich se v jeho držbě vystřídaly do roku 1800 ještě další čtyři rody, resp. jednotlivci. M. Man při sepisování těchto statí vyšel takřka výhradně ze starší regionální literatury, jde však o kompilaci zdařilou, navíc obohacenou rovněž o poznatky dalších autorů (Sedláček, Úlovec), ba i o vlastní archivní průzkum. Čistě kompilační – což nemá být považováno za výtku – je rovněž kapitola následující o vývoji zámku v českém prostředí, rozdělená na architekturu renesanční a barokní, kde autor BP využil především syntetické práce J. Čechury a R. Vondry z ediční řady nakladatelství Libri a encyklopedii českých zámků od Pavla Vlčka. Autor zde dokazuje, že problematice velmi dobře rozumí. Možná ale již do těchto dvou částí (vždy na jejich závěr) mohl začlenit i pojednání o situaci na Klatovsku, která jako samostatná kapitola působí poněkud násilným dojmem a do výkladového kontextu se příliš nehodí. Poté již M. Man přechází ke stavebním dějinám horažďovického zámku, na jehož místě stával gotický hrad, přestavěný renesančně Švihovskými z Rýzmburka a barokně upravený Šternberky (především za Václava Vojtěcha ze Šternberka). Zde velmi oceňuji, že se autor nespokojil jen s pracemi od T. Durdíka, P. Vlčka a dalších, ale prošel podrobně rovněž stavebně-historické průzkumy. Výsledkem je ucelený přehled toho, jak horažďovický zámek nejen rostl, ale i jakými proměnami procházel ve svých interiérech. Bohužel, poslední kapitola očekávání příliš nenaplnuje, jelikož jde jen o popis historicko-architektonického vývoje zámku v Horšovském Týně bez výraznějšího komparativního prvku. Naopak, závěr je velmi zdařilý, M. Man v něm postihuje nejzásadnější body a teprve zde také lépe srovnává Horažďovice s Horšovským Týněm.

Seznam prostudované literatury je takřka vyčerpávající, navíc byla doplněna i o prameny archivní, poznámkový aparát je mimořádně rozsáhlý a kvalitní, což platí též pro velmi pěknou obrazovou přílohu. Velmi oceňuji rovněž jazykovou stránku předkládané práce, která má velmi odborný charakter a při lehce suchopárném tématu je i čtivá. Gramatických chyb je zanedbatelné množství (s. 52 – pro svoji tloušťku, ne svojí – ostatně celá věta zde je zmatená), pozlobí jen občasné překlapy nebo stylistické lapsy (s. 56 - ...představovaly...představoval...).

Přes uvedené výhrady hodnotím práci jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě.

V Plzni 17. srpna 2016

Doc. PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

